

Vakmatige beheersing

Beheerst en gebruikt vakinhoudelijke en –didactische kennis en vaardigheden voor de realisatie van de te onderwijzen competenties en is actief in het verdiepen /verbreden hiervan.

Niveau B

- > kan een onderwerp verdelen over verschillende lessen en een eigen lesplan maken
- > kan een leeromgeving inrichten en organiseren in samenhang met te onderwijzen competenties, inhouden en werkvormen
- > hanteert een beperkt repertoire van didactische werkvormen die aansluiten bij verschillen in leerstijl, competenties en leercapaciteit van studenten
- > zorgt door middel van (zelf)studie, trainingen/cursussen en aanwijzingen van collega's voor het onderhouden en actualiseren van zijn vakinhoudelijke en didactische kennis en vaardigheden
- > vertaalt kernopgaven in concrete plannen voor de eigen lessen en realiseert een doorgaande en opbouwende lijn in de lessen
- > stelt studiewijzers samen voor de eigen lessen

Niveau G

- > hanteert een ruim repertoire van didactische werkvormen die aansluiten bij verschillen in leerstijl, competenties en leercapaciteit van studenten
- > is in staat om onderwijsproblemen te analyseren op vakinhoudelijke en didactische aspecten en oplossingen voor die problemen aan te dragen
- > levert een bijdrage aan de ontwikkeling van kernopgaven en zorgt voor een duidelijke opbouw van de leerstof
- > stelt te onderwijzen competenties per periode of lessenserie vast en stelt deze op basis van ervaringen bij
- > bouwt bij het ontwerpen van opleidingsprogramma's keuzemogelijkheden in voor studenten

Niveau E

- > beheerst brede en verdiepte vakinhoudelijke en vakdidactische kennis en vaardigheden
- > selecteert en bewerkt op basis van herziene of nieuwe competenties relevante en recente (internationale) vakliteratuur, methoden en middelen
- > selecteert en ontwikkelt nieuwe didactische werkvormen en hulpmiddelen
- > fungeert als vraagbaak en voorbeeld voor andere docenten
- > levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het curriculum en de afstemming van de onderwijsactiviteiten binnen de eigen vaksectie

Flexibiliteit

Verandert eigen gedragstijl/leerprogramma als zich problemen, kansen of onverwachte gebeurtenissen voordoen om een gesteld doel te bereiken en/of optimaal in te kunnen spelen op verschillen tussen studenten.

Niveau B

- > kan met verschillende typen collega's en studenten omgaan: past zich aan aan het niveau

Niveau G

- > maakt bij het sturing geven aan het leerproces onderscheid tussen studenten, maar beperkt zich tot differentiatie naar enkele subgroepen of tot datgene wat vooraf gepland is

- > houdt bij de opbouw van het leerprogramma en de inrichting van de leeromgeving rekening met niveauverschillen tussen studenten

Niveau E

- > laat meerdere stijlwisselingen zien wanneer de situatie daarom vraagt
- > kan in onzekere, onvoorspelbare situaties handelen en onvoorspelbare werkzaamheden verrichten
- > gebruikt opdrachten en selecteert leerinhouden die studenten stimuleren om zelf invulling te geven aan hun leerproces; stemt dit af op waar een cursist aan toe is qua capaciteit en leerstijl

Deelgebied Pedagogisch handelen

Coachen/ begeleiden

Ondersteunen van studenten in hun leerproces; hen motiveren, confronteren en aanzetten tot nadenken over en verbeteren van hun eigen leerproces en ontwikkelingsmogelijkheden en hierbij optreden als gesprekspartner.

Niveau B

- > wordt door studenten als aanspreekpunt gezien wanneer zij met vragen zitten
- > analyseert het leerproces van de cursist en geeft gericht feedback op wat hij ziet rekening houdend met de kenmerken van de cursist
- > stimuleert de cursist om te experimenteren en van fouten te leren
- > confronteert studenten helder en duidelijk met de door hen gemaakte fouten

Niveau G

- > motiveert de ander om persoonlijke leerdoelen te benoemen, maar stelt ook voorwaarden aan ontwikkeling
- > ondersteunt en stimuleert de cursist, zonder zelf op de voorgrond te treden; straalt vertrouwen, rust en veiligheid uit

Niveau E

- > zet de cursist aan tot het stellen van vragen over persoonlijke valkuilen, motieven, drijfveren en idealen
- > wisselt van stijl/gedrag om bewustwording bij de cursist te realiseren of om gedragspatronen te doorbreken of te versterken
- > leeft zich in in de situatie van de ander en bouwt verder op zelfvertrouwen en eigen verantwoordelijkheid van de ander, toont voorbeeldgedrag.

Groepsmanagement

Bevordert een pedagogisch leerklimaat in groep(en) waardoor studenten zich gestimuleerd en gesteund voelen in hun leerproces.

Niveau B

- > richt zich voornamelijk op ordehandhaving en geeft weinig ruimte voor interactie tussen studenten
- > signaleert weerstand, accepteert tegenwerpingen als onvermijdelijk en laat zich niet meeslepen in emotionele meningsverschillen

Niveau G

- > kan zorgen voor een goed pedagogisch en leerklimaat door het juiste gebruik van het geven van ruimte danwel het hanteren van regels en ordehandhaving
- > neemt systematisch maatregelen om de groepsvorming en samenwerking tussen studenten te bevorderen
- > maakt samen met studenten regels en afspraken ter handhaving van de orde
- > maakt weerstand bespreekbaar door het proces met anderen te analyseren

Niveau E

- > kan inschatten hoe een groep zal reageren en is in staat om groepen met een negatief leerklimaat tot een constructieve houding te brengen

Omgevingsbewustheid

Laten blijken geïnformeerd te zijn over culturele, maatschappelijke, wetenschappelijke, politieke en bestuurlijke ontwikkelingen, alsmede zicht te hebben op normen en waarden, belangen en behoeften van andere partijen; vertaalt deze inzichten naar eigen handelen.

Niveau B

- > herkent de situatie, belangen en behoeften van de ander, schat in waarmee respect en vertrouwen wordt verkregen en handelt hiernaar
- > is zich bewust van eigen normen en waarden en weet deze te relativeren

Niveau G

- > gaat bewust om met andere normen, waarden en gedragscodes en hanteert de juiste rol
- > houdt rekening met de onderlinge verhoudingen binnen de organisatie(s) en benadert daarbinnen de juiste persoon of partij
- > houdt rekening met ontwikkelingen binnen de organisatie(s) en signaleert trends

Niveau E

- > gaat bewust om met verschillende normen en waarden van diverse partijen, hanteert de juiste rol en schakelt gemakkelijk tussen rollen
- > handelt op basis van diepgaand inzicht in culturele, maatschappelijke, wetenschappelijke, politieke en bestuurlijke ontwikkelingen en trends
- > schat complexe situaties in, doorziet welke belangen en personen een rol spelen en speelt daar op het juiste moment op in

Communiceren

Drukt zich zowel mondeling als schriftelijk zodanig uit dat de essentie bij de doelgroep overkomt en de relatie goed blijft. Maakt ideeën, meningen en informatie aan anderen duidelijk in heldere, beknopte en correcte taal (verbaal en non-verbaal) en staat tegelijkertijd open voor ideeën en meningen van anderen.

Niveau B

- > houdt de aandacht vast, formuleert helder en bouwt dit logisch op, stelt regelmatig zelf vragen en toetst of de boodschap is overgekomen bij de doelgroep
- > stelt zich open voor een dialoog, leeft zich in de situatie van de ander in en benoemt (non-verbale) signalen en vraagt om reactie of instemming van de ander
- > formuleert tactvol, past taal en argumenten aan op de doelgroep

Niveau G

- > formuleert complexe vraagstukken helder, eenduidig en gestructureerd, rekening houdend met de doelgroep
- > houdt rekening met verschillende niveaus, behoeften en belangen, herkent tegenstellingen en verwoordt conclusies in de discussie op de juiste wijze

- > maakt complexe onderwerpen begrijpelijk voor anderen, hanteert hierbij aansprekend woordgebruik en toetst regelmatig begrip en acceptatie bij de ander door vragen te stellen
- > snapt waardoor miscommunicaties ontstaan en is in staat deze op te lossen

Niveau E

- > leidt complexe gesprekken op hoog abstractieniveau over gevoelige onderwerpen, waarbij sprake is van tegenstellingen in belangen
- > beïnvloedt het gesprek en de sfeer door gevoelens te benoemen en houdt de relatie goed en gaat in op de argumenten en behoeften van de ander

Waarnemen

Het ontvangen van boodschappen in woord, schrift of gebaar.

Niveau B

- > schat (non-)verbale signalen in
- > maakt onderscheid tussen vaststaande feiten en meningen van derden
- > luistert en laat de ander uitpraten
- > toont belangstelling voor anderen

Niveau G

- > toetst non-verbaal of de boodschap is overgekomen bij de ander
- > toetst non-verbaal regelmatig begrip en acceptatie bij de ander
- > pikt belangrijke informatie op, schat gevoeligheden in
- > ziet hoe de ander op zijn handelen reageert

Niveau E

- > houdt bij contacten van verschillend niveau rekening met afwijkende behoeften en belangen, herkent tegenstellingen
- > herkent motieven/drijfveren/barrières voor handelen bij anderen
- > schat in op basis van observaties wanneer een time-out gepast is
- > doorziet de indruk die anderen hebben, schat situaties in

Deelgebied Reflecteren en ontwikkelen

Innovatief vermogen

Komt op basis van eigen ervaringen en veranderingen in onderwijsbehoeften tot nieuwe ideeën en de implementatie daarvan.

Niveau B

- > brengt bewust (kleine) variaties aan in de eigen aanpak en registreert het effect daarvan op het gedrag en het leerproces bij studenten
- > probeert nieuwe ideeën van collega's uit
- > bezoekt bijeenkomsten/docentendagen waar nieuwe werkwijzen aan bod komen
- > participeert in projecten die bijdragen aan de introductie van nieuwe technieken e.d.

Niveau G

- > denkt na over de eigen praktijk en experimenteert in de eigen lessituatie en komt op basis daarvan met voorstellen ter verbetering van de lespraktijk
- > fungeert als trekker van veranderingen die een deel van de onderwijsinstelling betreffen.
- > ondersteunt collega's bij het zich eigen maken van nieuwe werkwijzen
- > neemt initiatieven om mensen van buiten de eigen onderwijsinstelling toelichting te laten geven op nieuwe ontwikkelingen

Niveau E

- > draagt bij aan vernieuwingen in het onderwijs die verder gaan dan de eigen onderwijsinstelling omdat ze oplossingen aanreiken voor complexe problemen waar meer onderwijsinstellingen mee worstelen
- > toont een grote vasthoudendheid bij het overtuigen van collega's ten aanzien van de voordelen van bepaalde ontwikkelingen.
- > fungeert als trekker van veranderingen die de onderwijsinstelling betreffen

Leren en reflecteren

Kijkt terug op eigen functioneren en past het gedrag daaraan aan of onderneemt ontwikkelacties om tot verbetering van het eigen functioneren te komen. Durft zich kwetsbaar op te stellen en durft fouten te maken. Werkt actief aan zelfontwikkeling.

Niveau B

- > toont inzicht in eigen kwaliteiten en beperkingen en handelt daarnaar, ontwikkelt inzicht in effect van eigen gedrag op anderen
- > doorziet eigen werkwijze, brengt eigen gedragspatronen onder woorden en zoekt achterliggende drijfveren/motieven en barrières
- > leert van feedback en toont dit door effectiever/efficiënter te handelen
- > staat open voor aanwijzingen van collega's/studenten en neemt initiatieven om van hen te kunnen leren
- > volgt (nieuwe) ontwikkelingen in het eigen vakgebied(en)
- > overziet de gevolgen van eigen doen en laten

Niveau G

- > toont zich zelfverzekerd en zelfbewust, maar geeft ook eigen zwakheden toe en vraagt hier gericht op door bij anderen

- > leert van en met anderen; formuleert leerdoelen en zet deze om in gerichte acties

Niveau E

- > stemt eigen handelen af op andermans motieven/drijfveren/barrières voor handelen
- > doorziet eigen leerprocessen en herkent bevorderende en belemmerende factoren voor leren
- > stelt eigen ontwikkelplan op met langere termijndoelstellingen en onderneemt gerichte acties

Deelgebied Organiseren

Plannen en organiseren

Bepaalt op effectieve wijze doelen en prioriteiten, relateert hieraan de benodigde tijd en acties en zorgt voor de benodigde middelen om bepaalde doelen te kunnen bereiken.

Niveau B

- > voert het door de organisatie opgestelde beleid uit en handelt conform gemaakte afspraken
- > stelt doelen en prioriteert en organiseert eigen werkzaamheden
- > brengt samenhang tot stand tussen onderwijsactiviteiten gedurende de les/lessenreeks
- > wendt de juiste middelen aan die nodig zijn om het onderwijs te realiseren
- > werkt ordelijk en systematisch volgens vooraf opgestelde planning

Niveau G

- > levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het te voeren beleid
- > anticipeert op factoren die van invloed kunnen zijn op de planning van werkzaamheden en speelt hier waar nodig op in
- > stemt eigen werkzaamheden af op werkzaamheden van anderen en plant, zonodig, werkzaamheden van anderen

Niveau E

- > ondersteunt en stuurt anderen aan bij de planning en uitvoering van hun
- > onderwijsactiviteiten en bewaakt de voortgang
- > anticipeert op onverwachte gebeurtenissen die van invloed zijn op de planning en past de
- > planning(en) en doelstellingen hierop aan

Samenwerken

Werkt actief mee aan het versterken van de samenwerking binnen de onderwijsinstelling en tussen de onderwijsinstellingen onderling. Beweegt zich in het spanningsveld van belangen, wensen en mogelijkheden van de studenten en de mogelijkheden en belangen van de onderwijsinstelling

Niveau B

- > voert samen met anderen activiteiten uit
- > vraagt hulp aan anderen
- > toont respect en belangstelling voor de inbreng van anderen en maakt daar gebruik van
- > neemt deel aan externe contacten die bijdragen aan ontwikkeling en afstemming

Niveau G

- > neemt initiatieven tot overleg en samenwerking met collega's binnen de afdeling/sector
- > kan sturing geven aan kleinschalig overleg binnen de onderwijsinstelling
- > biedt hulp aan wanneer collega's een vraag hebben met betrekking tot hun eigen werk
- > ondersteunt minder ervaren collega's bij hun onderwijs en onderwijsinstellingstaken door het geven van adviezen
- > wisselt in het opleidingsteam periodiek ervaringen uit om te komen tot voorstellen voor
- > aanpassing van het leerplan

Niveau E

- > is initiator van samenwerkingsactiviteiten binnen de onderwijsinstelling en met andere onderwijsinstellingen
- > neemt initiatieven om andere docenten binnen de onderwijsinstelling te betrekken bij onderwijsinstellingoverstijgende activiteiten
- > biedt hulp aan bij problemen en/of conflicten tussen collega's
- > ondersteunt ervaren en minder ervaren collega's bij hun persoonlijke professionele ontwikkeling door op te treden als coach

Deelgebied Toetsen en evalueren

Besluitvaardigheid

Maakt keuzen en hakt knopen door en draagt de gevolgen van gemaakte keuzen.

Niveau B

- > neemt op basis van feitelijke informatie besluiten die de voortgang van de studenten betreffen
- > handelt naar de eigen grenzen van bevoegdheid
- > beargumenteert het genomen besluit met het oog op acceptatie van het besluit door betrokkenen
- > neemt de verantwoordelijkheid op zich voor het genomen besluit

Niveau G

- > neemt eerder genomen besluiten in heroverweging wanneer wijzigende omstandigheden daarom vragen
- > hakt knopen door, ook in situaties waarbij de gevolgen van het besluit niet helemaal bekend zijn

Niveau E

?????????????

Oordelen

Komt op basis van beschikbare c.q. zelf vergaarde informatie, ervaring, kennis en met inachtneming van de vooraf beschreven waarden en normen tot een mening over het onderwijsleerproces en leerresultaten van studenten die als geldig wordt erkend. Past zo nodig eigen handelen aan.

Niveau B

- > evalueert eigen functioneren en effecten daarvan tijdens de les en past zijn handelswijze
- > indien nodig aan
- > toetst met behulp van collega's zijn handelen om te komen tot verbetering hiervan
- > evalueert en toetst op systematische en betrouwbare wijze het leerproces en de leerresultaten van de studenten
- > evalueert het lesprogramma, de lesplanning en leerstofafstemming en stelt deze eventueel bij
- > hanteert op de juiste wijze de voorgeschreven toetsinstrumenten
- > weegt situaties en prestaties af en komt op overwogen en vastberaden wijze, rekening houdend met de vooraf beschreven normen en waarden, tot een eigen mening ten aanzien van de voortgang van de student
- > maakt onderscheid tussen vaststaande feiten en meningen van derden en betreft hierbij de eigen ervaringen

Niveau G

- > levert een bijdrage aan de ontwikkeling van evaluatie- en toetsinstrumenten
- > begeleidt studenten bij het evalueren van eigen leerprocessen door middel van reflectie- en zelfbeoordelingsmethoden
- > komt op basis van complexe informatie tot een eigen mening, redeneert logisch en betreft anderen in de beeldvorming
- > betreft verschillende alternatieven bij de oordeelvorming en houdt rekening met onzekere of tegenstrijdige factoren

Niveau E

- > bewaakt mede de kwaliteit van de evaluatie- en toetsinstrumenten binnen de instelling
- > ondersteunt collega's bij het ontwikkelen en verbeteren van evaluatie- en toetsinstrumenten
- > betreft een breed scala aan alternatieve opvattingen en meningen in de oordeelsvorming en houdt rekening met de gevolgen voor de betrokken partijen